ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1947

Vyhlásené: 31.12.1947 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

226.

Zákon

ze dne 18. prosince 1947,

jímž se mění, doplňují a sjednocují některá ustanovení vojenských trestních řádů.

Ústavodárné Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Čl. I.

Zákon ze dne 5. července 1912, č. 131 ř. z., o vojenském trestním řádu a zákonný článek XXXIII/1912, o vojenském trestním řádu se mění, doplňují a sjednocují takto:

1. V § 1 se připojuje nový (druhý) odstavec tohoto znění:

   „Zvláštní zákon stanoví, kdy může vojenský soud bez předchozího řízení ukládati trestním příkazem trest a v jaké výši. Za vojenské přečiny a za přestupky a přečiny uvedené v branném zákoně může však trestním příkazem uložiti tresty na svobodě do šesti týdnů nebo tresty peněžité do 5.000 Kčs a za nedobytný peněžitý trest stanoviti náhradní trest do šesti týdnů.“

2. V § 2 se nahrazují odstavce 1 až 3 tímto ustanovením:

   „Bez soudního řízení lze kázeňsky trestati vojenské přečiny, má-li představený, jemuž přísluší kázeňská pravomoc, kázeňské potrestání za dostatečné.“

3. § 7 zní:

   „Vojenské soudy použijí proti osobám, podléhajícím jejich pravomoci, i když tyto osoby nenáležejí do svazku vojenského, trestního práva platného pro vojsko.

   Mají-li vojenské soudy použíti trestních ustanovení, obsažených v občanských zákonech nebo předpisech, a ukládají-li tyto zákony nebo předpisy druhy trestů, které se nevyskytují ve vojenském trestním právu, uznají soudy místo nich na ony druhy trestů vojenského trestního práva, které se nejvíce podobají trestům uloženým v občanském trestním právu.“

4. § 11 zní:

   „Vojenské trestní soudní pravomoci podléhají pro veškeré soudně stihatelné trestné činy, pokud zvláštní zákony nestanoví jinak:

   1. vojenské osoby a příslušníci Sboru národní bezpečnosti v činné službě;
   2. invalidé vojska nebo Sboru národní bezpečnosti, ubytovaní ve vojenské invalidovně;
   3. osoby, které jsou v prozatímní nebo vyšetřovací vazbě proto, že bylo proti nim zavedeno vojenské trestní řízení, nebo které odpykávají trest na svobodě ve vojenském trestním ústavě;
   4. příslušníci vojska a Sboru národní bezpečnosti, kteří zůstávajíce v presenčním počtu svých těles odpykávají v občanském trestním ústavě trest uložený vojenským soudem;

5. zběhové uprchlí z činné služby;
6. osoby, které náležejí k průvodu vojenských útvarů mobilisovaných nebo jsoucích mimo Československou republiku;
7. váleční zajatci a váleční rukojmí.“

5. § 13 zní:

„Vojenské trestní soudní pravomoci podléhají dále:

1. vojenské osoby mimo činnou službu pro přečin neuposlechnutí povolávacího rozkazu nebo pro přísněji trestný čin spáchaný tímto neuposlechnutím;
2. důstojníci a rotmistři vojska a Sboru národní bezpečnosti mimo činnou službu pro vojenské trestné činy a pro trestné činy, kterých se dopustili proti vojenským soudům, velitelstvím nebo orgánům, zakročujícím ve vojenských trestních soudních případech za jejich úředního jednání, jestliže spáchali tyto činy ve vojenském stejnokroji nebo ve stejnokroji Sboru národní bezpečnosti.“

6. § 14 zní:

„Mimořádnou pravomoc vojenských soudů za války určují zvláštní zákony.“

7. § 19 zní:

„Vojenské soudy jsou:

1. krajské vojenské soudy,
2. vrchní vojenské soudy,
3. nejvyšší vojenský soud.“

8. § 20 zní:

„Krajským vojenským soudům náleží:

1. konati řízení a rozhodovati, pokud zvláštní zákony neustanovují jinak,
   a) o všech přečinech (přestupcích), na něž je podle zákona uloženo nejvýše šestiměsíční prosté nebo tuhé vězení se ztrátou hodnosti nebo bez ní nebo toliko trest peněžitý nebo jen ztráta hodnosti,
   b) o všech jiných trestných činech, na které jest v zákoně uložen trest na svobodě do pěti let sám o sobě nebo vedle peněžitého trestu;
2. spolu působiti ve vyhledávacím řízení v takových trestních případech, o nichž přísluší rozhodovati vrchním vojenským soudům.“

9. § 21 zní:

„Vrchním vojenským soudům náleží:

1. konati řízení a rozhodovati o všech trestných činech, které jsou vyňaty z působnosti krajských vojenských soudů (§ 20, č. 1);
2. konati řízení a rozhodovati o odvoláních z rozsudků krajských vojenských soudů, pokud proti nim nebyla podána také zmateční stížnost, a rozhodovati o stížnostech v případech uvedených výslovně v tomto trestním řádě.“

10. § 22 zní:

„Nejvyšší vojenský soud má vedle jiných věcí, které jsou mu tímto trestním řádem přikázány, rozhodovati o zmatečních stížnostech, o odvoláních z rozsudků vrchních vojenských soudů a o odvoláních z rozsudků krajských vojenských soudů vynesených senátem (§ 53, odst. 1, druhá věta), byla-li proti nim vedle odvolání podána také zmateční stížnost.“

11. § 23 zní:

„K trestnímu řízení je zpravidla příslušný ten soud (prokurátor), v jehož obvodu byl trestný čin spáchán, a to i tehdy, nastal-li jeho výsledek v obvodu jiného soudu.

Byl-li trestný čin spáchán v obvodech několika soudů nebo na hranicích dvou soudních obvodů, nebo není-li jisté, v kterém z několika soudních obvodů byl trestný čin spáchán, je příslušný ten soud (prokurátor), který ostatní předstihl nějakým opatřením, vztahujícím se k trestnímu stíhání pachatele.

Aby bylo usnadněno řízení nebo z jiných závažných důvodů může soud (prokurátor) místa spáchaného činu postoupiti trestní věc soudu (prokurátorovi) místa dopadení.

Soudu (prokurátorovi), který se nejdříve dověděl o trestném činu, přísluší vésti trestní řízení tak dlouho, pokud se nezjistí okolnost, která podle předcházejících ustanovení zakládá příslušnost jiného soudu (prokurátora).

Vydává-li se pachatel z cizího státu, pokládá se místo vydání za místo dopadení.“

12. § 26 zní:

„Důstojníci justiční služby ustanovení vojenskými soudci jsou při soudním vyšetřování a rozhodování nezávislí a vázáni jen zákonem. Po stránce kázeňské a kárné podléhají pouze svým soudcovským představeným a nejvyššímu vojenskému soudu.

Při nastoupení soudcovského úřadu vykonají tuto přísahu:

“Přísahám, že budu vždy Československé republice věren a vlády její jako státní občan poslušen, že budu zachovávati všechny zákony a rozhodovati nestranně a svědomitě podle platných zákonů a podle svého nejlepšího přesvědčení a že se nedám od svědomitého plnění soudcovského úřadu ničím odvrátiti.„

Vojenští soudcové jsou ustanovováni trvale a na určitá služební místa; proti své vůli mohou býti přeloženi, sesazeni nebo dáni do výslužby jen v případech nové organisace soudní po dobu zákonem stanovenou nebo na podkladě pravomocného kárného nálezu. Doba, po kterou jsou zřízeny polní soudy, jest postavena na roveň nové organisaci soudní. Do výslužby mohou býti dáni vojenští soudcové na podkladě pravomocného nálezu také tehdy, když dosáhli věku stanoveného zákonem. Vojenští soudcové mohou býti svým soudcovským představeným dočasně přiděleni jinému soudu; bez jejich souhlasu může se tak státi jen na dobu šesti měsíců v kalendářním roce.
Ustanovení předchozího odstavce platí v plném rozsahu pro:

a) presidenta, vicepresidenty a rady nejvyššího vojenského soudu,

b) presidenta a rady vrchních vojenských soudů,

c) presidenta a rady krajských vojenských soudů.

Ostatní vojenští soudcové přidělení vojenským soudům jsou soudci pomocnými, kteří ze soudcovských úkonů mohou obstarávati pouze věci soudního vyhledávacího řízení a věci právní pomoci. Pomocní vojenští soudcové nejsou ustanovováni na určitá místa trvale a mohou býti proti své vůli překládáni.“

13. Ustanovení § 35 se zrušuje.

14. § 42 zní:

„Z důvodů vojenské služby, veřejné bezpečnosti nebo z jiných důležitých příčin může býti na návrh veřejného žalobce, soudu nebo obviněného nebo z úřední moci výjimečně přenesena trestní věc z pravomoci místně příslušného soudu do pravomoci jiného soudu se stejným rozsahem věcné působnosti. O změně místní příslušnosti mezi dvěma krajskými vojenskými

soudy, podřízenými témuž vrchnímu vojenskému soudu, rozhoduje tento soud; ve všech ostatních případech nejvyšší vojenský soud.

Je též dovoleno přenésti jen některý nebo několik ze sbíhajících se trestných činů do pravomoci jiného soudu, který je pro vyloučenou trestní věc věcně příslušný.“

15. V § 43 vkládá se za dosavadní jediný odstavec nový (druhý) odstavec tohoto znění:

„Veřejný žalobce může však upustiti od stíhání osoby, která byla vypověděna nebo má býti vydána nebo repatriována nebo odsunuta z území Československé republiky.“

16. § 44 zní:

„Veřejným žalobcem u krajských vojenských soudů je vojenský prokurátor, u vrchních vojenských soudů vrchní vojenský prokurátor v hodnosti generála justiční služby a u nejvyššího vojenského soudu generální vojenský prokurátor v hodnosti vyššího generála justiční služby.“

17. § 46 zní:

„Vojenské prokuratory a vrchní vojenské prokuratory, jakož i jejich náměstky, jsou-li vyššími důstojníky justiční služby, ustanovuje president republiky, ostatní jejich náměstky ustanovuje ministr národní obrany.“

18. § 50 zní:

„Krajské vojenské soudy zřizuje a zrušuje svým rozkazem president republiky jako vrchní velitel branné moci. Jsou pojmenovány podle místa svého sídla.“

19. § 51, odst. 1 zní:

„V čele krajského vojenského soudu jako jeho president je vojenský soudce, kterého ustanovuje president republiky. President republiky ustanovuje též rady krajského vojenského soudu, a to z vyšších důstojníků justiční služby. Ministr národní obrany ustanoví u krajského vojenského soudu potřebný počet pomocných vojenských soudců.“

20. § 52 zní:

„Vyšetřující soudce ustanovuje od případu k případu president soudu z vojenských soudců (včetně pomocných vojenských soudců), kteří jsou u soudu ustanoveni nebo k němu přiděleni.“

21. § 53 zní:

„U krajských vojenských soudů rozhoduje v případech uvedených v § 20, č. 1, písm. a) jeden vojenský soudce jako samosoudce. V případech uvedených v § 20, č. 1, písm. b) rozhoduje tříčlenný senát, složený z jednoho vojenského soudce jako předsedy a dvou přísedících; jedním přísedícím je důstojník zbraní starší 28 let, druhým přísedícím je příslušník stavovské skupiny a hodnostní skupiny žalovaného. Stavovské skupiny určují služební předpisy, hodnostními skupinami jsou důstojníci, rotmistři a osoby z počtu mužstva. Náleží-li žalovaní k různým stavovským skupinám, vybere se druhý přísedící ze stavovské skupiny zbraní. Oba přísedící musí býti hodností vyšší (služebně starší) než žalovaný (hodností nejvyšší ze spolužalovaných).

Je-li žalovaným nebo spolužalovaným příslušník Sboru národní bezpečnosti, určí se druhý přísedící podle stejných zásad z příslušníků Sboru národní bezpečnosti.“

22. § 54 zní:

„Vrchní vojenské soudy zřizuje a zrušuje svým rozkazem president republiky jako vrchní velitel branné moci. Jsou pojmenovány podle místa svého sídla.“

23. § 55 zní:

„V čele vrchního vojenského soudu je jako jeho president generál justiční služby, kterého ustanovuje president republiky. President republiky ustanovuje též rady vrchního vojenského soudu, a to z vyšších důstojníků justiční služby. Ministr národní obrany ustanoví u vrchního vojenského soudu potřebný počet pomocných vojenských soudců. Ministerstvo národní obrany přidělí vrchnímu vojenskému soudu potřebný počet kancelářských zaměstnanců pro vrchní vojenský soud i krajské vojenské soudy jemu podřízené.“

24. § 56 zní:

„Nalézací senát u vrchních vojenských soudů se skládá z předsedy a tří přísedících. Předsedou a jedním přísedícím jsou vojenští soudcové, druhým přísedícím - není-li zvláštním zákonem stanoveno jinak - je důstojník zbraní starší 28 let, který musí býti hodností vyšší (služebně starší) než žalovaný (hodností nejvyšší ze spolužalovaných), třetím přísedícím je příslušník stavovské skupiny a hodnostní skupiny žalovaného; nepřísluší-li žalovaný stavovské skupině zbraní, má být tento přísedící vybrán ze stejné nebo aspoň příbuzné stavovské skupiny jako žalovaný.“

25. Ustanovení § 58 se zrušuje.

26. § 59 zní:

„Odvolací senát u vrchního vojenského soudu se skládá ze tří vojenských soudců, z nichž nejvyšší (služebně nejstarší) předsedá.“

27. § 62, odst. 4 zní:

„Presidenta, vicepresidenty a rady nejvyššího vojenského soudu ustanovuje president republiky.“

28. Ustanovení §§ 63 a 66 se zrušuje.

29. § 75 zní:

„Rozhodují-li vojenské soudy v senátech, koná se před hlasováním porada. Je-li podle zákona ustanoven zpravodaj, hlasuje nejdříve, předseda hlasuje poslední. Přísedící hlasují podle služebního stáří, mladší před staršími.“

30. § 82 zní:

„K jednání s osobami, které nejsou znalé služebního jazyka, musí být přibrán tlumočník. Od jeho přibrání lze upustit, jsou-li všichni účastníci řízení znalí jazyka osoby, která má být vyslechnuta. Tato skutečnost se poznamenává v zápise o jednání.

V důležitých případech musí se zápis o výslechu sepsat v jazyce osoby vyslýchané a připojit k zápisu o jednání jako příloha.

Listiny, které nejsou sepsány v jazyce služebním, jsou však pro trestní věc závažné, musí býti přeloženy přísežným tlumočníkem.“

31. V § 84 škrtá se odstavec 4.

32. § 88, odst. 3 zní:

„Ve všech ostatních případech se určí žalovanému pro hlavní přelíčení a pro ústní odvolací líčení v druhé stolici obhájce z moci úřední toliko na jeho výslovnou žádost, prokáže-li, že podle svých majetkových poměrů není s to, aby si z vlastních prostředků hradil výdaje spojené s přibráním obhájce. Jde-li o trestný čin, o němž přísluší v první stolici rozhodovati samosoudci (§ 20, č. 1, písm. a), nemá žalovaný nároku na přidělení obhájce z úřední moci.“

33. § 143, první věta zní:

„Nestanoví-li zvláštní zákony jinak, může veřejný žalobce jen tehdy požádati soud, aby provedl vyhledávací řízení, jde-li o podezření z trestného činu, na který je v zákoně uložen těžší trest než trest na svobodě do pěti let sám o sobě nebo spolu s trestem peněžitým, anebo bylo-li by třeba při zjišťování skutkové podstaty častěji se obraceti na soud podle § 142, odst. 1.“

34. V § 171 vkládá se za odstavec 1 nový (druhý) odstavec tohoto znění:

„Jde-li o zločin, na který je v zákoně uložen trest smrti nebo trest na svobodě nejméně deseti let, musí býti na podezřelého uvalena prozatímní vazba.“

35. V § 176 vkládá se za dosavadní jediný odstavec nový (druhý) odstavec tohoto znění:

„Vyšetřovací vazba musí být uvalena, jde-li o zločin, na který je v zákoně uložen trest smrti nebo trest na svobodě nejméně deseti let.“

36. § 177, odst. 2 zní:

„Proti rozhodnutí, jímž se uvaluje vyšetřovací vazba z důvodů § 171, č. 2 až 4, nebo proti rozhodnutí, jímž se obviněný v rozporu s ustanovením § 182 ponechává v této vazbě, přísluší obviněnému stížnost, o níž rozhoduje u krajského vojenského soudu jeho president a u vrchního vojenského soudu radní komora v neveřejném zasedání. Radní komora se skládá ze tří vojenských soudců, z nichž nejvyšší (služebně nejstarší) předsedá. Před rozhodnutím o stížnosti musejí býti slyšeni obviněný, jeho obhájce a veřejný žalobce. Nemá-li obviněný obhájce, zřídí se mu obhájce z moci úřední.“

37. Za § 177, odst. 3 vkládají se tři nové odstavce (čtvrtý až šestý) tohoto znění:

„Vyhoví-li soud stížnosti obviněného proti rozhodnutí o uvalení nebo proti dalšímu trvání vyšetřovací vazby, může obviněnému uložiti, aby se až do pravomocného skončení trestního řízení nevzdálil bez služebního rozkazu nebo bez svolení soudu z místa svého pobytu. Jedná-li obviněný proti tomuto příkazu, může býti na něho znovu uvalena vyšetřovací vazba. Soud může obviněnému propuštěnému z vyšetřovací vazby též uložiti, aby oznámil ihned soudu případné propuštění z činné služby vojenské a nové bydliště.

Proti usnesení, jímž se vyšetřovací vazba zrušuje, přísluší veřejnému žalobci stížnost k nadřízenému vojenskému soudu, který rozhodne s konečnou platností. Tato stížnost má odkladný účinek jen tehdy, byla-li ohlášena hned při vyhlášení usnesení a provedena do tří dnů.

Proti usnesení, jímž se zamítá návrh na zrušení vyšetřovací vazby, přísluší obdobně stížnost obviněnému (obhájci), a to do tří dnů od vyhlášení tohoto usnesení.“

38. Ustanovení § 193, odst. 4 zní:

„Jiné osoby, než ty, které jsou uvedeny v odstavci 1, budou pro takové zdráhání před vojenským soudem oznámeny okresnímu soudu svého bydliště nebo pobytu, který proti nim má zakročiti tak, jako kdyby svědectví nebo přísaha byly odepřeny občanskému soudu trestnímu.“

39. V § 205, odst. 2 se nahrazují slova „brigádním soudům“ slovy „samosoudci krajského vojenského soudu (§ 53, odst. 1, první věta)“.

40. Ustanovení § 214, odst. 2 zní:

„Jsou-li znalci lékaři nebo chemikové, může se žádati v takových případech posudek od vojenského zdravotnického poradního sboru.“

41. § 243, odst. 2 zní:

„V řízení pro trestní věci přikázané krajským vojenským soudům podle § 20, č. 1, písm. a) podá vojenský prokurátor u soudu místo formální písemné žaloby jen písemný trestní návrh, obsahující zákonné označení trestného činu.“

42. Ustanovení § 263, odst. 3 zní:

„Osoby podrobené občanské trestní soudní pravomoci, které se dopustí tohoto trestného činu, budou potrestány příslušným občanským trestním soudem pro přestupek vězením od jednoho týdne do tří měsíců, s nímž může býti spojen trest na penězích do 5.000 Kčs.“

43. V § 274, předposlední větě se nahrazují slova „a nelze-li jeho postavení ihned provésti“ slovy „a nelze-li je konati za jeho nepřítomnosti (§ 278)“.

44. Ustanovení § 278, odst. 2 se nahrazuje těmito sedmi odstavci (druhým až osmým):

„Hlavní přelíčení, k němuž se žalovaný nedostavil, může se konati za jeho nepřítomnosti a může se vynésti rozsudek, avšak pod následky zmatečnosti jen tehdy, jde-li o trestný čin, na který je v zákoně uložen trest peněžitý nebo trest na svobodě nejvýše do pěti let sám o sobě nebo vedle trestu peněžitého, a byl-li žalovaný před tím o celém obsahu obvinění vyslechnut soudcem nebo žalobcem a o ustanovení hlavního přelíčení včas zpraven.

Koná-li se hlavní přelíčení za nepřítomnosti žalovaného a není-li zastoupen obhájcem, musí soud zříditi obhájce z moci úřední, je-li na trestný čin podle trestních sazeb, jichž má býti použito, ustanoven trest přesahující šest měsíců.

Žalovaný může proti rozsudku vynesenému za jeho nepřítomnosti podat do tří dnů od doručení odpor u soudu, který rozsudek vynesl. O odporu rozhoduje nadřízený soud, vyslechnuv veřejného žalobce. Prokáže-li žalovaný, který včas podal odpor, že mu zabránila vojenská služba nebo neodvratná překážka, aby se dostavil k hlavnímu přelíčení, nařídí se nové hlavní přelíčení. Nedostaví-li se žalovaný ani k novému hlavnímu přelíčení, stane se rozsudek napadený odporem pravomocným. Byl-li odpor zamítnut, nemá žalovaný proti rozsudku opravného prostředku.

Podává-li žalovaný zároveň s odporem odvolání nebo zmateční stížnost nebo podává-li odvolání nebo zmateční stížnost veřejný žalobce, rozhodne soud, jemuž se předkládají podle § 339 nebo § 355 spisy k rozhodnutí o opravném prostředku, nejprve o odporu, a jen tehdy, bude-li odpor zamítnut, rozhodne o odvolání nebo zmateční stížnosti.

Nemůže-li se konat hlavní přelíčení za nepřítomnosti žalovaného nebo nemůže-li se v něm pokračovat, protože nejsou splněny podmínky stanovené v odstavci druhém nebo protože nalézací soud má za to, že nelze očekávat v nepřítomnosti žalovaného uspokojující objasnění skutkových okolností, je třeba ustanovit nové hlavní přelíčení.

Uprchne-li žalovaný během hlavního přelíčení, skončí se hlavní přelíčení a zavede se řízení podle hlavy XXV.

Zemřel-li žalovaný před skončením hlavního přelíčení, zastaví se řízení usnesením nalézacího soudu.“ Dosavadní třetí odstavec § 278 se stává odstavcem devátým.

45. § 300, odst. 2 se nahrazuje dvěma odstavci tohoto znění:

„Totéž se má státi a věc se odkáže ihned příslušnému činiteli, má-li samosoudce nebo senát krajského vojenského soudu za to, že trestní věc náleží do pravomoci senátu krajského vojenského soudu nebo vrchního vojenského soudu.

Takový rozsudek samosoudce krajského vojenského soudu (§ 53, odst. 1, první věta) nahrazuje pak pro další řízení před senátem krajského vojenského soudu nebo před vrchním vojenským soudem žalobu podanou bez vyhledávacího řízení."
Dosavadní třetí odstavec § 300 se stává odstavcem čtvrtým.

46. § 301 zní:

„Nalézací soud se nemůže prohlásit nepříslušným proto, že věc může být podle § 2 vyřízena kázeňsky. Senát krajského vojenského soudu a nalézací senát vrchního vojenského soudu se nemohou prohlásit nepříslušnými, náleží-li podle jejich mínění trestní věc před samosoudce nebo před senát krajského vojenského soudu. Byla-li věc soudem vyšší stolice odkázána krajskému vojenskému soudu, nemůže se samosoudce nebo senát krajského vojenského soudu prohlásit nepříslušným."

47. § 302, odst. 4 zní:

„Ustanovení druhého odstavce o slyšení žalobce a žalovaného před vynesením rozsudku se nevztahuje na řízení před samosoudcem krajského vojenského soudu (§ 53, odst. 1, první věta), ani na změnu označení kázeňských poklesků."

48. V § 303, odst. 1 se nahrazují slova „divisním soudem" slovy „senátem krajského vojenského soudu (§ 53, odst. 1, druhá věta) nebo před vrchním vojenským soudem".

49. V § 304, odst. 1 a 2 se nahrazuje slovo „brigádním" slovy „samosoudcem krajského vojenského soudu (§ 53, odst. 1, první věta)".

50. § 312, odst. 2 zní:

„Není-li možné rozsudek sepsati ihned, budiž sepsán a předsedou a zapisovatelem podepsán nejpozději do osmi dnů, v řízení před samosoudcem krajského vojenského soudu (§ 53, odst. 1, první věta) nejdéle do tří dnů po vyhlášení rozsudku."

51. § 332 zní:

„Proti rozsudkům krajských vojenských soudů vyneseným samosoudcem (§ 53, odst. 1, první věta) lze se odvolati: 1. jsou-li tu důvody zmatečnosti (§§ 358 až 360),

2. pro výrok o vině,

3. pro výrok o trestu.

Vyslovuje-li se rozsudkem nepříslušnost, lze jej napadati odvoláním jen tehdy, opírá-li se výrok o nepříslušnosti o ustanovení § 300, odst. 1.

Pokud zvláštní zákony neustanovují jinak, může být odvolání podáno pro výrok o trestu v neprospěch žalovaného jen tenkrát, byl-li trest mimořádně zmírněn nebo nebylo-li proti žalobcovu návrhu uznáno na ztrátu hodnosti; ve prospěch žalovaného však jen tehdy, nešel-li již bez toho samosoudce, užívaje mimořádného zmirňovacího práva, pod nejnižší výměru příslušné trestní sazby, nebo bylo-li uznáno na ztrátu hodnosti jako trest samostatný, jakož i v případech, kdy byla vyslovena tato ztráta, ačkoli není jako trest bezpodmínečně stanovena."

52. § 333, první věta zní:

„Proti rozsudkům krajských vojenských soudů vyneseným senátem (§ 53, odst. 1, druhá věta) a proti rozsudkům vrchních vojenských soudů lze se odvolati toliko pro výrok o trestu, nejde-li o důvod zmatečnosti uvedený v § 358, č. 11, a jen za podmínek uvedených v § 332, odst. 3."

53. § 334, odst. 2 a 3 zní:

„Proti rozsudku krajského vojenského soudu vynesenému samosoudcem (§ 53, odst. 1, první věta), jímž se vyslovuje, že žalovaný nepodléhá vojenské soudní pravomoci, přísluší odvolání jak vojenskému prokurátoru, tak i žalovanému a soukromému žalobci.

Rozsudek, jímž samosoudce krajského vojenského soudu vyslovil, že žalovaný podléhá vojenské soudní pravomoci, může bráti v odpor odvoláním jak vojenský prokurátor, tak i žalovaný.“

54. § 336, odst. 2 zní:

„Propuštění z vazby toho, jenž byl osvobozen samosoudcem krajského vojenského soudu (§ 53, odst. 1, věta první) neb žalovaného, jemuž byla vytrpěná vyšetřovací vazba v rozsudku krajského nebo vrchního vojenského soudu započtena jako trest, odloží se jen pro odvolání žalobce, a to jen tehdy, ohlásí-li odvolání ihned po prohlášení rozsudku a neshledá-li žalobce za vhodné nařídití propuštění na svobodu (§ 182).“

55. § 342 zní:

„Bylo-li odvolání podáno jen pro výrok o trestu a není-li třeba při odvolání proti rozsudku samosoudce krajského vojenského soudu nového provádění důkazů před soudem odvolacím, rozhodne tento soud v neveřejném zasedání, jehož se zúčastní kromě členů odvolacího soudu a zapisovatele toliko vrchní vojenský prokurátor, když byly přijaty zpráva a návrh předsedy nebo jednoho z přísedících a vyslechnut vrchní vojenský prokurátor. Rozhodnutí se stane rozsudkem, rozhoduje-li odvolací soud ve věci samé, jinak usnesením.“

56. § 345, odst. 2 zní:

„Když byli vyvoláni obeslaní svědci a znalci, podá předseda nebo jeden z přísedících v nepřítomnosti svědků a znalců zprávu, která nemá obsahovat ani posudek ani návrhy, nýbrž toliko skutečnosti případu a dosavadní průběh věci, pokud je toho třeba k posouzení odvolání, pak podstatný obsah odvolacích vývodů a sporné otázky z toho vyplývající.“

57. § 349 zní:

„Je-li rozsudek krajského vojenského soudu vynesený samosoudcem (§ 53, odst. 1, první věta) stižen některým z důvodů zmatečnosti uvedených v § 358, č. 1 až 5, zruší odvolací soud rozsudek a přikáže věc zpět první stolici k novému přelíčení.

Vyslovil-li samosoudce krajského vojenského soudu neprávem svou věcnou příslušnost (§ 358, č. 6), zruší odvolací soud rozsudek a postoupí věc příslušnému činiteli, je-li však pro tuto věc příslušný senát krajského vojenského soudu, vrátí spisy tomuto soudu, aby ve věci rozhodl senátem (§ 53, odst. 1, druhá věta).

Vyslovil-li samosoudce neprávem svou nepříslušnost nebo nevyřídil-li žalobu úplně (§ 358, č. 6 a 7), uloží mu odvolací soud, aby konal nové hlavní přelíčení a vynesl rozsudek, který se v posledním případě má omeziti na články žaloby, jež zůstaly nevyřízeny.

Odvolací soud může však též v případech uvedených v odstavcích 1 a 3 rozhodnouti ve věci samé ihned nebo v zasedání pozdějším, zopakoval-li nebo doplnil-li podle potřeby hlavní přelíčení konané v první stolici nebo napravil-li procesní úkon, jejž shledal vadným.

Jde-li o rozsudek vynesený senátem (§ 53, odst. 1, druhá věta), rozhoduje odvolací soud vždy v zasedání neveřejném (§ 342). Má-li odvolací soud za to, že není správný výrok krajského vojenského soudu o tom, že žalovaný podléhá vojenské soudní pravomoci (§ 358, č. 6) nebo že bylo nesprávně použito zákona v neprospěch žalovaného (§ 358, č. 9 až 11), předloží spisy nejvyššímu vojenskému soudu k rozhodnutí podle ustanovení § 354.

Rozhodl-li krajský vojenský soud neprávem (§ 358, č. 6) o věci, pro niž byl v první stolici příslušný vrchní vojenský soud, může odvolací soud na návrh vrchního vojenského prokurátora za souhlasu žalovaného a šetře podmínek § 302, odst. 3, rozhodnout ve věci samé.“

58. § 350 zní:

„Odvolací soud zkoumá rozsudek jen potud, pokud je napadán. Přesvědčí-li se však soud, zkoumaje odvolání podané kýmkoliv, že věcná příslušnost samosoudce nebo senátu krajského vojenského soudu nebyla dána (§ 358, č. 6), že nesprávně bylo použito zákona ke škodě žalovaného (§ 358, č. 9 až 11) nebo že důvody, na nichž se zakládá jeho rozhodnutí ve prospěch některého žalovaného, jsou na prospěch také spolužalovanému, má odvolací soud z úřední moci jednati tak, jako kdyby odvolání i v těchto směrech byla uplatňována. Při tom může odvolací soud, vyslechnuv vrchního vojenského prokurátora, rozhodnouti ihned v neveřejném zasedání (§ 342) i tenkrát, mají-li všichni jeho členové za to, že není dána vojenská soudní pravomoc, nebo souhlasí-li vrchní vojenský prokurátor s rozhodnutím v tom případě, když bylo nesprávně použito zákona v neprospěch žalovaného. Bylo-li odvolání podáno toliko ve prospěch žalovaného, nemůže ani odvolací soud, ani krajský vojenský soud, jemuž věc byla vrácena podle § 349 k novému hlavnímu přelíčení, uložiti žalovanému přísnější trest, než vyslovil první rozsudek.“

59. § 355 zní:

„Podal-li odvolatel nebo jiná oprávněná osoba pro výrok o trestu proti rozsudku senátu krajského vojenského soudu (§ 53, odst. 1, druhá věta) mimo odvolání také zmateční stížnost, rozhoduje nejvyšší vojenský soud také o odvolání. Má-li nejvyšší vojenský soud rozhodnout nejen o odvolání, ale také o zmateční stížnosti, rozhodne po vyřízení zmateční stížnosti o odvolání v neveřejném zasedání neb zároveň s výrokem o zmateční stížnosti, jedná-li též o ní v neveřejném zasedání.“

60. § 357 zní:

„Zmateční stížnost lze podati proti rozsudkům senátů krajských vojenských soudů (§ 53, odst. 1, věta druhá) a proti rozsudkům vrchních vojenských soudů jako soudů první stolice.

Zmateční stížnost může býti podána jak ve prospěch, tak i v neprospěch žalovaného, avšak vždy jen pro některý z důvodů zmatečnosti uvedených v § 358.

Ve prospěch žalovaného mohou podati zmateční stížnost jak on sám, tak i osoby jmenované v § 325, v neprospěch žalovaného vojenský nebo vrchní vojenský prokurátor a soukromý žalobce.

Vyslovuje-li se rozsudkem senátu krajského vojenského soudu (§ 53, odst. 1, věta druhá) nebo vrchního vojenského soudu, že žalovaný nepodléhá vojenské trestní soudní pravomoci, může zmateční stížnost podat jak vojenský prokurátor (vrchní vojenský prokurátor) a soukromý žalobce, tak i žalovaný.

Rozsudek senátu krajského vojenského soudu nebo vrchního vojenského soudu, vyslovuje-li neprávem, že žalovaný podléhá vojenské soudní pravomoci, mohou napadati zmateční stížností žalovaný a vojenský prokurátor (vrchní vojenský prokurátor).“

61. V § 365 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec tohoto znění:

„Výjimečně může nejvyšší vojenský soud v neveřejném zasedání, vyslechnuv generálního vojenského prokurátora, rozhodnout o zmateční stížnosti i ve věci samé, nejde-li o trestný čin, na který je v zákoně uložen trest těžší než trest na svobodě deseti let, neučinily-li strany návrh

na konání veřejného líčení ani ve lhůtě stanovené k provedení zmateční stížnosti ani ve lhůtě stanovené pro odpověď (§ 337, odst. 1, § 338, odst. 3, § 361).“

62. V § 402, odst. 1 se vkládá za ustanovení č. 3 nové ustanovení č. 4 tohoto znění:

„4. nedojde-li po upuštění od stíhání podle § 43, odst. 2 k provedení vydání nebo vypovědění, sešlo-li s repatriace nebo s odsunu nebo vrátí-li se osoba, od jejíhož stíhání bylo upuštěno.“

63. V § 413 se vkládají za dosavadní poslední (třetí) odstavec další odstavce čtvrtý a pátý tohoto znění:

„Ministr národní obrany může nařídit, aby bylo upuštěno od nařízení výkonu nebo dalšího výkonu trestu na svobodě, byl-li odsouzený vypověděn nebo má-li býti vydán nebo repatriován nebo odsunut z území Československé republiky.

Nedojde-li k provedení vydání nebo vypovědění nebo sejde-li s repatriace nebo odsunu nebo vrátí-li se vydaný, vypověděný, repatriovaný nebo odsunutý na území Československé republiky, trest se vykoná.“

64. § 419, odst. 3 se nahrazuje těmito dvěma odstavci:

„Za podmínek uvedených v předcházejících odstavcích může vrchní vojenský prokurátor povolit odklad trestů uložených krajskými vojenskými soudy nejdéle na dobu šesti měsíců.

Ministr národní obrany může nařídit odklad každého trestu na svobodě, nepřesahujícího dobu dvou let, i na delší dobu a též z jiných důležitých důvodů než těch, které jsou uvedeny v odstavcích 1 a 2.“

65. § 420, odst. 3, věta prvá zní:

„Výjimečně může nařídit také z jiných velmi důležitých příčin přerušení výkonu trestu na svobodě nepřesahujícího jeden rok veřejný žalobce, přerušení výkonu delších trestů na svobodě uložených krajskými vojenskými soudy vrchní vojenský prokurátor a v ostatních případech ministr národní obrany.“

66. § 476 zní:

„Proti rozsudkům polních soudů, vyneseným za podmínek § 278 za nepřítomnosti žalovaného, není přípustný odpor.“

67. Ustanovení § 472 se zrušuje.

Čl. II.

Zrušují se dekret presidenta republiky ze dne 27. října 1945, č. 119 Sb., o přechodné úpravě vojenského trestního řádu, a dekret presidenta republiky ze dne 27. října 1945, č. 120 Sb., o přechodné úpravě vojenského polního trestního řízení.

Čl. III.

Všude tam, kde se ve vojenském trestním řádu nebo v jiných zákonech mluví o soudech brigádních nebo divisních, o přednostovi brigádního (divisního) soudu, o funkcionáři vojenského prokurátora a o vojenském prokurátoru, rozumějí se tím krajské vojenské soudy, vrchní vojenské soudy, president krajského (vrchního) vojenského soudu, vojenský prokurátor a vrchní vojenský prokurátor.

Čl. IV.

Pro vojenské soudy platí doba šesti měsíců ode dne vyhlášení tohoto zákona za dobu nové jejich organisace podle § 26 zákona č. 131/1912 ř. z. a zák. čl. XXXIII/1912 o vojenském trestním řádě a podle § 99, odst. 1 ústavní listiny.

Čl. V.

Ministr národní obrany se zmocňuje, aby upravil a ve Sbírce zákonů a nařízení uveřejnil v nepřetržitém sledu paragrafů úplné jednotné znění vojenských trestních řádů podle zákona č. 131/1912 ř. z. a zákonného článku XXXIII/1912, jak vyplývá ze změn a doplňků provedených pozdějšími zákony, včetně tohoto zákona.

Čl. VI.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1948; provede jej ministr národní obrany.

Dr. Beneš v. r.

Gottwald v. r.

arm. gen. Svoboda v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.